

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Kontor: Procesretskontoret
Sagsnr.: 2005-711-0004
Dok.: PFN40001

Besvarelse af spørgsmål nr. 14 af 9. marts 2005 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af konkursloven og konkursskatteloven (Revision af reglerne om gældssanering) (L 10)

Spørgsmål nr. 14:

”Ministeren bedes redegøre nærmere for, om ministeren mener, at det fortsat skal være praksis, at der i gældssaneringssager, hvor en væsentlig del af gælden er studiegæld, skal være en afvikling over f.eks. 10 år i stedet for de sædvanlige 5 år. I kommentaren til høringssvarene henviser ministeren til muligheden for eftergivelse af studiegæld, men det hjælper jo ikke de skyldnere, der har en anden gæld end studiegæld, og som derfor er nødsaget til at søge en samlet løsning på deres gældsproblemer ved skifteretten.”

Svar:

Efter den gældende § 197, stk. 1, nr. 1, i konkursloven skal der ved vurderingen af, om en skyldner skal have gældssanering, bl.a. lægges vægt på, om skyldneren ikke er i stand til og inden for de nærmeste år ingen udsigt har til at kunne opfylde sine gældsforpligtelser. I bestemmelsens forarbejder har Folketingets Retsudvalg bl.a. anført følgende om sanering af studiegæld, jf. Folketingstidende 1986-87, tillæg B, spalte 2395 ff. og 2435:

”[u]dvalget ønsker at understrege, at der i forbindelse med en kendelse om gældssanering skal tages hensyn til ”skyldnerens forhold og omstændighederne i øvrigt”. Denne bestemmelse vil ofte kunne være af praktisk betydning i forhold til studiegæld, som jo er en gæld, der er påtaget med henblik på en langsigtet investering, ofte for at opnå en højere indtjening. En sådan langsigtet investering vil oftest ikke kunne forudses afviklet inden for en 5-års periode, og skifteretten bør naturligvis tage dette med i overvejelser, når der træffes bestemmelse om afsigelse af kendelse.

[..]

studiegæld [skal] typisk [..] afdrages over 15 år. Som en betingelse for at give gældssanering efter konkursloven skal skyldneren [..] godtgøre, at han ikke er i stand til og inden for de nærmeste år ingen udsigt har til at kunne afvikle studiegælden i overensstemmelse med den fastsatte afdragsordning.”

Retspraksis vedrørende gældssanering af studiegæld synes i overensstemmelse hermed at kunne sammenfattes således, at hvis hovedparten af gælden består af studiegæld vedrørende en afsluttet og kompetencegivende uddannelse, skal afdragsperioden som udgangspunkt løbe indtil 15 år efter studiets afslutning, dog ikke mere end 10 år i alt. Har skyldneren derimod afbrudt sit studium uden at opnå en kvalificerende eksamen, fastsættes afdragsperioden til de sædvanlige 5 år, jf. Gert Drews Jensen, Gældssanering, 2. udgave, 1998, side 145.

Retspraksis for skyldnere, der har afsluttet en kompetencegivende uddannelse, harmonerer dermed med reglerne om administrativ eftergivelse af studiegæld i lovbekendtgørelse nr. 952 af 16. december 1998 om tilskud til afvikling af studiegæld og om eftergivelse af studiegæld.

Efter denne lovs § 13, stk. 1, kan Finansstyrelsen efter ansøgning eftergive studiegæld (dvs. statslån, studielån og statsgaranterede studielån ydet efter uddannelsesstøttelovgivningen), som låntager ikke kan tilbagebetale med passende ydelser i løbet af en 15-årig tilbagebetalingsperiode. Finansstyrelsen kan som udgangspunkt tidligst behandle en ansøgning om eftergivelse 12 år efter, at låntager har afsluttet eller afbrudt sin uddannelse, låntager har påbegyndt tilbagebetalingen af gælden, eller tilbagebetalingspligten er indtrådt efter lov om statens uddannelsesstøtte eller lov om statsgaranterede studielån, jf. lovens § 14.

Finansstyrelsen træffer afgørelse om, hvorvidt og i hvilket omfang studiegælden kan eftergives, efter en samlet vurdering af, om låntagers hidtidige tilbagebetaling har stået i rimeligt forhold til gældens størrelse og alder eller til låntagers bruttoindkomst, og om låntager med sin forventede bruttoindkomst kan betale mere af gælden inden udløbet af den 15-årige tilbagebetalingsperiode, jf. lovens § 13, stk. 1.

På denne baggrund og da de hensyn, som ligger til grund for den nuværende retspraksis om gældssanering af studiegæld, efter Justitsministeriets opfattelse fortsat gør sig gældende, tilsigtes der med lovforslaget ingen ændring af retspraksis med hensyn til spørgsmålet om fastsættelse af afdragsperiodens længde ved gældssanering af studiegæld.

Der henvises i øvrigt til den kommenterede høringsoversigt vedrørende lovforslaget afsnit I, pkt. 4.